

ŠTO JE VIDIO JOSIP SEVER,

SANSIGOTI

(Fragmenti iz veće cjeline)

Otok Susak je zapadno od Lošinja ili na zapadu od Lošinja. Do njega se stiže malim brodom preko velikih valova. Bivaš tu duboko nagnut na jednu i na drugu stranu.

Netko povraća.

Netko pije.

Dubina i visina sklopljene su kao ruke u molitvi.

Horizonti naklapaju o mogućnosti održavanja crte. Kad se raspale velike bure i oluje – on, taj otok, zaspi.

Spava mjesec–dva.

I onda opet donosi svoje vino: svoj dionizijski znak.

U Lošinj
preko Cresa
na kontinent.
Sansik!

Gospodin Bog je, po svoj prilici, istresao vreću pijeska na kamenu ploču. Da bi mu bilo udobno spavati.

Ali to je samo prva varijanta ove priče.

Idemo dalje.

Tu smo na tom pijesku. Tu je sušti pijesak na kamenu – trska. Drsko zelena trska. Različito obilje bilja mora da bude tu. Da vjetar i kiša ne raznesu Sansigotsku državu. Ona (država) mora se protkati biljem. Ona mora opstati u obilju bilja sred mora.

Idemo dublje.

Dublje u povijest.

Bujice i rijeke barbarских народа нагрнуше на древни Рим. Остаде наплавина.

To je podrijetlo sansigotskoga tla. Onda je ta država počela nasejavati kontinent. Rubovi su to njene nezamislive mašte:

Hoboken, N. Y. USA.

Još malo dalje:

Živjeli su i ubijali svoje vrijeme i svoje susjede Vizigoti i Ostrogoti.

Ostali su Sansigoti.

I kad odu u širinu prostora i kad se naprsto izgube – smrt ih vraća kući. Vraćaju se u lijisu. Suludi lijes hoda. Sansigoti ga zaustavljaju. Kažu mu: – tu si. Spusti se i šuti.

Al nije samo tek tako staviti lijes u pijesak.

Sin, ukoliko je otprije tamo u pijesku, mora biti izvađen iliti iščupan iz smrti. Da bi njegov gospodin otac ili djed zauzeo svoje mjesto ispod njega. Vade sinovljeve kosti i krpice preostalog mesa. Tko? „Oni ki zakopivaju mrtve“. Kako? U crnim rukavicama. Gdje? Na suncu. Na strašnom suncu. Zvrje debele, crne muhe. Nijema sansigotska lica. Na pijesku. Na suncu. Pod muhamama.

RAZMAK.

Sansigotska država ima jednog jedinog magarca. Ne, ne onoga koji je Josipa, Djevicu i Spasitelja nosio u Egipat. Nosio ispred Herodovih koljača.

Ne!

Taj magarac nosi na sebi buduće vino. Omare Hajame, perzijski pjesniče, tu bi ti našao svoje carstvo! Tu u državi Sansigota.

Korak natrag.

U tome magarcu ima neke simbolike. Kanda je nevinu dječicu ispred Herodova noža donio na taj otok. Tu ih ostavio, i s njima živi. Po

Gospodinovu nalogu čovjek treba raditi šest dana a u sedmom se odmarati. A magarac radi deset dana u godini. Tristopedeset pet dana ljenčari kao pravo magare.

Na bilo kojem kraju svijeta (ponavljam!) kad umre Sansigot – šalje se vijest: umro, umro, umro. Zvona po primitku te vijesti ne zvone din dan don ili bim bam bom.

– Zvone id ad od.

– Umro Sansigot.

Stari Sansigoti, sjedeći na klupama u predvečerje ili u to poslijepodne ispred praznih kuća komentiraju: umro Marko Picinić!

Crvena sansigotska lica.

Sansigotke u crvenim čarapama u mini suknjama.

– Marko Picinić. Imao je 37 godina. Imao je sudar sa smrću.

– Sad će ga gore na groblje.

Sansigoti nisu običan svijet koji se kreće. Svijet Sansigota stoji. Njihov satelit – Hoboken, država N. Y. USA vrti se oko njih. Tamo ih, na tom satelitu, ima 3.200. A na pijesku, za kojega kažu zemlja – 320.

Hoboken se vraća na zemlju u lijisu.

Sansigotska država je planeta. Planeta protkana drhturavom trskom, čokotom. Čokote ne moraju uspravljati kolci. Kao ruke, ti se čokoti uzdižu iz ovog pijeska.

Mala pripomena.

– Kako izrastu, tako i odu u svijet. Tko? – pitam ja. – Djeca.

Tu može čak i limun rasti.

– U Americi se govori sansigotski. Pod Italijom se govorilo hrvatski. E, baš se govorilo hrvatski.

– Djecu treba rađati. 1921. godine rodilo se 108 djece. 1975. – nitko se nije rodio. Pokopano je petero staraca.

I eto tako mi smo vidjeli jedno šivanje ludila. Bijeli konci. Mrak. Sansigoti se boje mraka. Boje ga se kako djeca.

Magarčev njak: i-a, i-a, i-a-a. Pjev pijetlova. Sansigoti se bude iz svoga straha i idu u lov na ribu.

Riba se trza i blijedi.

Trska šušti.

Na toj planeti treba biti pijan.

Sa mnom je bio Albin I Sansigot. Prepoznali su ga. Rekoše mu:
– Vi ste Sansigot. Albin je snimao filmskom kamerom Sansigote.
Sansigoti su snimali Albina svojim plavim očima.

Ja sam uz njegovo ime dopisao:

Albin I Sansigot, vladar Sansigotske države, Jadrana i ostalih
mora i oceana.

Oko III (1975), 80: 7